Advertisements

Posłuchaj

5
(1)

Jakie są intencje? Rodzaje i podział.

Po ogólnym omówieniu katolickiej doktryny intencji przyjrzyjmy się jej nieco dokładniej. Doktryna właściwej intencji jest dogmatem, który brzmi następująco:

Aby sakrament był ważny, sprawujący go musi mieć intencję, aby przynajmniej czynić to, co czyni Kościół. (De fide)[1]

Czym jednak jest intencja, czyli „zamiar”? Według Pescha jest to *deliberata voluntas conficiendi sacramentum* – „zdecydowana wola udzielenia sakramentu”.[2] Dlatego intencja (intentio) różni się od uwagi (*attentio*), ponieważ tylko ta

pierwsza jest „celowym ruchem woli” (Summ. Theol. Iª , 2 q.12 a. 1).[3]

a. Intencja może występować w różnym nasileniu:
b. wyraźna przed i podczas działania (*intentio actualis*),
c. wyraźnie tylko przed działaniem, ale w taki sposób, że działanie to odbywa się pod wpływem woli (*intentio virtualis*),
d. również wyraźnie przed działaniem, ale w taki sposób, że intencja nie ma już wpływu na czyn, ale nie została też formalnie wycofana (*intentio habitualis*),
e. zakładana przez innych jako istniejąca, podczas gdy w rzeczywistości nigdy nie istniała ani nie została wycofana (*intentio interpretativa*).[4]

Co to znaczy?

Ad 1.

Intentio actualis ma miejsce wtedy, gdy kapłan, na przykład wylewając wodę na głowę dziecka i wypowiadając słowa „chrzczę cię”, myśli dokładnie o tym, czym jest chrzest, jakie ma skutki, co poprzez chrzest daje dziecku itp. Oznacza to, że jego uwaga koncentruje się na teologicznym znaczeniu chrztu i towarzyszy jego czynnościom liturgicznym 1:1.

Ponieważ podczas czynności nieustannie ma przed oczami to, co Kościół zamierza osiągnąć poprzez ten sakrament, ma aktualną intencję podczas całego sprawowania sakramentu. Ten rodzaj intencji można porównać do sytuacji, w której ktoś modli się i jednocześnie ma przed oczami treści teologiczne, które recytuje, ponieważ rozważa je podczas modlitwy ( ). Jest to możliwe, ale męczące, a podczas długich modlitw i wielu psalmów myśli, prędzej czy później, odbiegają od modlitwy, tak że wypowiada się, tj. robi, jedno, a myśli o czymś innym. Wtedy jednak nie ma już aktualnej intencji.

Ad 2.

Wirtualna intencja (*intentio virtualis*) ma miejsce, gdy na początku czynności, na przykład udzielania sakramentu lub modlitwy, ma się świadomość tego, co się robi i co to oznacza. W ten sposób ksiądz na początku chrztu uświadamia sobie, czym jest chrzest, jakie ma znaczenie teologiczne, co Kościół zamierza osiągnąć poprzez ten sakrament, podczas gdy podczas samego chrztu koncentruje się na kwestiach praktycznych, takich jak sposób trzymania dziecka, aby nie wpadło do chrzcielnicy, sposób udzielania błogosławieństwa, sposób instruowania rodziców i rodziców chrzestnych itp. W ten sposób cała ceremonia chrztu odbywa się „pod wpływem woli”.

Ad 3.

W przypadku intencji zwyczajowej (*intentio habitualis*), na przykład ksiądz wczesnym rankiem podejmuje intencję ochrzczenia dziecka zgodnie z zamierzeniami Kościoła dotyczącymi chrztu. Nie wycofuje się on formalnie z tego zamiaru, myśląc na przykład: „Nie chcę chrzcić tego dziecka zgodnie z zasadami katolickimi”, ale ponieważ chrzest odbywa się

późnym popołudniem, tuż przed wykonaniem czynności chrztu, które wykonuje automatycznie, nie zastanawia się nad intencją, a tym samym nad tym, co Kościół zamierza osiągnąć poprzez ten akt. W tym przypadku intencja podjęta rano nie ma już wpływu na sam akt chrztu.

Ad 4.

Intentio interpretativa ma miejsce, gdy wszyscy obecni wokół księdza podczas ceremonii chrztu zakładają, że ma on zamiar przeprowadzić chrzest zgodnie z intencją Kościoła. Sam ksiądz jednak nie ma takiej intencji, ponieważ nie wierzy już w nic lub formalnie i świadomie wycofał się z tej intencji, tak że złośliwie nie chce udzielić chrztu.

Wróćmy do wyliczenia rodzajów intencji według Diekamp-Jüssen.

- „W zależności od przedmiotu intencja nazywana jest *intentio externa*, jeśli zamiar dotyczy dokładnego zewnętrznego wykonania czynności lub *intentio interna*, jeśli w jakiś sposób odnosi się do wewnętrznego znaczenia czynności”. W naszym przypadku oznacza to, że *intentio externa* miałaby miejsce, gdyby ksiądz miał jedynie zamiar prawidłowego wykonania zewnętrznych czynności chrztu (polewanie wodą, namaszczenie olejem, zapalenie świecy, modlitwy itp.). *„Intentio interna* byłoby połączeniem zewnętrznego znaku z jego teologicznym znaczeniem (np. polanie wodą jako zmycie winy grzechu). Jeśli więc wewnętrzne znaczenie czynności jest szczegółowo rozważane i zamierzone, intencję tę nazywa się *intentio specialis et reflexa*, w przeciwnym razie jest to *intentio generalis et directa*.

- Intencja jest albo *absolutna*, albo *warunkowa*, w zależności od tego, czy coś zamierza się bezwarunkowo, czy pod pewnym warunkiem”. [5]

Dlaczego intencja jest tak ważna?

Ponieważ łaska i kapłaństwo są czymś realnym. Ponieważ kapłani św. Tomasza z Akwinu są porównywani do rur łaski (Summ. Theol. III[a] , q. 64 a. 5), jako ludzie mają oni możliwość włączenia lub wyłączenia intencji lub zamiaru poprzez swoją wolną wolę.

Pozostając przy przykładzie rur, mają oni zatem możliwość odkręcenia lub zamknięcia kranu łaski. Gdyby sakramenty nie były rzeczywiste, a jedynie symboliczne, jak uważają protestanci, nie byłoby potrzeby kapłanów ani intencji sprawującego sakrament. Aby naprawdę doprowadzić katolicką naukę o sakramentach do skrajności, można zadać następujące pytanie:

> Czy zatem ksiądz katolicki jest „magikiem”, który może coś sprawić lub powstrzymać, jeśli tylko zechce?

Odpowiedź brzmi:

Tak, jest!

To jest prawdziwa moc kapłaństwa, którą Chrystus pozostawił apostołom i ich następcom.

---

[1] Diekamp-Jüssen, *Katholische Dogmatik*, Wil: Alverna-Verlag 2012, 846.

[2] Pesch, *Compendium Theologiae Dogmaticae*, tom IV, Der Sacramentis, Fryburg 1936, 41.

[3] Diekamp-Jüssen, 846.

[4] Tamże.

[5] Tamże.

Chcesz czytać wszystko?

Wykup abonament.

Kartą, paypalem lub bezpośrednim przelewem.

Datki

Jak podobał Ci się ten wpis?

Kliknij na gwiazdkę, by go ocenić!

Action: process_rati Post ID: 158873 Post Nonce: 10d43497dc ○ ☆ ○ ☆ ○ ☆ ○ ☆ ○ ☆
Processing your rating...
Średnia ocena {{avgRating}} / 5. Policzone głosy: {{voteCount}}
{{successMsg}} {{#errorMsg}} {{.}} {{/errorMsg}}

There was an error rating this post!

Średnia ocena 5 / 5. Policzone głosy: 1

Jeszcze bez oceny. Bądź pierwszy!

- Intencja podczas sprawowania sakramentów (5 z 6). Bliższe określenie intencji (i).

  Date
  9 February 2026
  In relation to
  Doktryna

- Intencja podczas sprawowania sakramentów (6 z 6). Bliższe określenie intencji (ii).

  Date
  9 March 2026
  In relation to

Doktryna

- Intencja podczas sprawowania sakramentów (4 z 6). Objawienie o intencji udzielania sakramentów.

Date
2 February 2026
In relation to
Doktryna